

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Franziskanische Texte - Cod. St. Peter perg. 28

Zabern, [Überwiegend 1494-1495]

Bonaventura: *Apologia pauperum*, Auszug

[urn:nbn:de:bsz:31-19346](#)

Thesaurus

Sequuntur quedam Notabilia ex Hieraphia doto-
ris Sancti Bonaventure apologia sumpta. A pmo.
de euangelice perfectionis integritate. et cito subli-
mi statu et gradu multiformi. in 3^a particula pri-
me responsionis. capituloq; tertio.

Illsa igitur et errorea notifica-
tione perfectionis reprobata.
considerandum nob' est. in quo p-
fectio consistat. tandemq; per
quæ modū un^o status perfectio-
nis alter^o in ipa pscōne trascen-
dit. Scendū est ig'. q; radix.
forma. fms. complementū. et vincilū pfectionis
caritas ē. ad quā ingr̄m̄ om̄ cristus legem et pphas
et consequēs vnuersa dei docimēti reducit.
Ipa vō caritas triplicem h̄t statū. **Unū** quidē in
fīmū. in obseruacia mādatorū legaliū. **2^m** vō me-
diū. in adimplectione consilioq; spiritualium.
3^m vō sūmū. in perficione iocunditatū sempiter-
naliū. Ideo triplex est perfectionis differēcia
in sacra scriptura sc̄pt̄. **Vna** qđem necessitatis.
de qua in deut.^o **P**erfectus eris et absq; ma-
cula corā dñō deo tuo. glo. 1. absq; macula et i-
minali. **D**e hac prosper in li^o devita cōtempla-
tua. Perfecti sūt qui volendo qđ deus vult. nul-
lis peccatis quibus deus offendit acquiescunt.
Secunda est perfectio superogatois. de qua ma-
thēi xix^o. Si vis pfectus esse. vade et uende oīa

3^m status
caritas et
pscōne

¶ Thologia.

Jeronim⁹

Augustin⁹

3° act⁹ carit⁹

que habes. ⁊ da paupib⁹. Et de hoc dicit Jerom⁹
ad heliodorū. Perfectus seruus xp̄i nihil preter
christū h̄t. aut si p̄t ipm̄ aliquid h̄t. perfect⁹ nō
est. Tercia ē p̄fectio ultimate plenitudinis. de
qua sapientia nō p̄t p̄bñs. Iustorū semita quasi
lux splendens. crescat ⁊ procedat usq; ad p̄fectā
diem. i. diuīe visionis fulgidā claritate. Et de
hoc Augo p̄mo soliloquorū. Vt e p̄fecti virtus
est. Ratio perueniens usq; ad finē. quā bñi vita
subsequuntur. Prima ig⁹ ⁊ scđa p̄fectio a tercia dif-
ferunt. sicut meritū differt a p̄mō. Hædia quoq;
a p̄ma differt. sicut distinguuntur consiliū a p̄cepto.
Quā vō tā q̄silia q̄ p̄cepta referuntur ad caritatis
implacōm ⁊ obseruaciā. quā sic describit apl⁹
i. ad thymothyeū i. Caritas est finis precepti. de
corde puro. q̄stia bona. ⁊ fide nō ficta. insinuās
triplicē actū caritatis. videlicet declinare a malo.
proseguī bona. ⁊ pacientē ferre aduersa. Nam
p̄ceptum declinare a malo. dī de corde puro. p̄ceptum pro-
secutionē bonorū. dī de q̄stia bona. p̄ceptum vō toleran-
tiā aduersorū. dī de fide nō ficta. glo. i. nō fictili-
ul fragili. sed contra aduersa forti. Quia vō hic
triplex caritatis actus duob⁹ modis ab habitu
virtutis egreditur. ul' scđm legē preceptū ⁊ obliga-
tōis necessarie ⁊ uniuersalis. ul' scđm legē
consiliū ⁊ obligatois spontanee ⁊ specialis. et se-
quens includit p̄mū. ⁊ supaddit quātū possibi-
litas viatoris admittat. hinc ē q̄ secundū cū p̄

Scti Bonaventure

mo dī pfectū. Prmū vō absq; scdō qmē sit quodā modo pfectū. respectu tñ secūdi dī ipfctū. sic dicit ambrosi⁹ i li. de officijs in auctē caplō pcedēti p̄pōta

Ambro²

Cū igit^r de perfectione euāgelici loqmur. scdm
cōem acceptōm de hac matiā intelligim⁹. Et isti⁹-
modi perfectionis notificacōm ex pcedentib⁹ colligere
possim⁹. Videliq. q̄ ipā sit conformitās viatoris pfectio euāg^{ca}
quid.
ad cristū per illū virtutis līcum. quo superogati-
ue declinanc^r mala. efficiunt^r bona. & perferunt^r
aduersa. In his nācq; tribus. tres partes euāgelice
perfōtis cōsistūt. Porco cū ex inordmata cōuer-
sione ad triplex bonū cōmutabile. sc̄ exteri⁹. m-
teri⁹ & inferi⁹ om̄ē p̄tm trahat origmē. scdm cō-
cupiscēnā oculorū. supbiā vite. occupiā carnis.
& hec tria vitari hēant nō solū qm̄tū ad actū & cō-
sensū. qd̄ fit p̄vtutes illis oppositās. verū eciam
qm̄tū ad occasiōne. & hoc quidem promotiūnū sit
in merito & expediēs ad salutē. perfectionis m̄gr
cristus ad pfecte declinandū occupiā oculorū con-
sulit. q̄ hec oīā tempalia relinquit^r scdm illud
mathei xix^o. si vis pfectus esse. vade & uende oīā
q̄ hēs & cēti⁹ Id perfecte at̄ declinadū superbiā
vite. suadet ut volūcas p̄pria abneget^r iuxta il-
lud mathei xvi^o. Siquis vult venire p̄ me ab-
neget semetipm⁹ Id pfecte at̄ declinadū occupiā
carnis. docet q̄ oīs expiencia h̄actū gniatiue po-
tentie abscondat^r sic inquens mathei xix^o
Sūt eunuchi qui seip̄os cōstrauerūt p̄pt reg^m

Ex Thologia

celoz qui potest cape cpiat. In hac i^g tripli
superogatiua declinacōe triplicis originis oīs
mali. primā partē euāgelice pfectiōis consistere.
¶ sacra sc̄ptura insinuat. ¶ veri doctores aſtruiūt.
¶ sc̄i patres religionū mſtitutores affirmant.

Secunda vō ps pfectiōis euāgelice cōſtit in ſup-
erogatiua proſecuacōe bonoz: que h̄m duplīcē
vitam uidelic⁹ actiua ¶ confeplatia n̄ duobus
consistit. uidelic⁹ in cōdescensione ad proximū.
¶ in ſurſū actione mentis in deū. ¶ Consistit at
superogatiua cōdescensio caritatis ad proximū
in hoc. ut h̄m legē iusticie ¶ misericordie amoris
signa ¶ bñficia nō ſolū ad annos. vez etiā ad
iūnicos largifluia benignitate pretenduntur.
h̄m illd' macheri v^{to}. Diligite iūnicos vr̄os. bñ-
facite hiſ qui oderūt vos. Et poſt. Eſtote pfecti
ſicut ¶ p̄r vr̄ celeſtis pfect⁹ ē. ¶ Per hūc etiā mo-
du ſuperogatiua ſurſū actio mentis in deū. in
hoc attendit: ut h̄m legē mentalis mūdicie ac
pacis. P̄ amore extaticū in diuinos ſplendores
¶ ardoreſ. ſacra mens deuota ſeniat ¶ paciat²
excessū. iuxta illd' apli. 2. corinthioru v^o. Siue
mente excedim⁹ deo. ſiue ſobren ſum⁹. vobis
Et ad hebreos v^{to}. Perfectorū ē abus ſolidus
Terciā demic⁹ euāgelice pfectiōis porcio con-
ſtit in ſuperogatiua perpeſſione aduersi.
¶ Quie quidē attendit² nō ſolū in hoc ut quis
patient² aduersa perferat. cū ſibi ſupuenerit.

Sexti Bonaventure.

75

que sanctm legē dei declinari nō possunt. quim ad hoc
omnes tenent². verū eccla ut ex feruore dominus amo-
ris magno desiderio illa peroptet. & cū magno
gaudio illa sustineat. hoc illd iacobi preparo. Omne
gaudium existimare frates. cū in temptationes va-
rias maderitis. Et post. Hacca opus perfectum
Hec ut sitis perfecti & integrī i nullo deficiētes
Hic nāque est consumatio perfectionis & caritatis
mixta illd. i. iohis xvi. Perfecta caritas foras
mittit timorem. Scdm igne hec. archa spuialis
perfectionis. tum inferim sit tricamerata. & bitame-
rata i medio. in cubito consumat². **N**oc sane perfectionis archam
perfecti archamū saluator nostrus monstrauit in semet-
ipso tum in mōte sublimi qui tocim perfectionis est splen-
dor. speculū & exemplar. inē quod ipse testat² in luke
vito vi^o. Perfectus at omnis erit. si sit sic magis ei^o.
Et ideo in huim designacionē tum hac docē apostolos vo-
luit. i monte ascendit. nō turbas imperfectis al-
loquens sed discipulos suos quos ad perfectionis cul-
men exaltare decreuerat. Et proptera sc̄pt̄e profata
eo quo dictū ē ordine domine domine. **N**ā primo dices beatui pan-
pes spu. iūtit ad perficiam abdicacionē tempaliū **178** domine quod beatui non
possessionū. **2°** addens beatui merites iducit ad abne-
gacionē pripteria*z* voluntati & sensuū. quibus quis
i meritis & protecu*is* efficit². **C**ertio subdens beati
qui lugent incitat ad fugā perfectā carnaliū vo-
luptatiū. Delime subiungens beati qui esuriūt & sici-
ūt iusticiā. & beati misericordes. attrahit ad iustitiam

Ex Apologia

piam et condescensuā proximorum supportacōm
Post hec supaddens bēti mūdo corde et bēti pacificā.
allicit ad sursū actionē limpīdam ī mēlectu.
et tranquillā suue pacificā m affectu. quibus
aīa pfecti viri irlīn conformis efficit. que visio
pacis interpretat. **T**andēs cōcludēs bēti qui
psecucom paciūt ppter iusticiā. qm ipōrē regnū
celoz. quasi circulū faciens redit ad pncipū.
qz m hoc vno sūma completū vnuer soz. ac per-
hoc senaria perfectio mōris mudi m esse repaci-
omis et ḡre. directe cōrespondet senarie productioni
mūdialis machine m esse nature. **H**inde sicut il-
loz tria pma ptnēt ad distinctionē. tria sequē-
cia adornatū. sic etiā m his tria pma q̄i distin-
guendo separant aīe vires ab vnuisitate maloz.
ut esse hēant purz atbz distinctū. Tria sequēcia
q̄i adornaōo casdem reducūt in deū. ut hēant esse
decorz atbz perfectū. **P**orro si descendat ad singu-
la tam mira est cōrespondencia ordīs. tanteq
similitudīs symbolū. ut illd' qd' post diez sex o-
pera dicit. igit pfecti st' celi et tria et oīs ornatus
eoz. m aīa viri pfecti vndeat esse cōpletū. **A**fter
qd' instar triū pmoz opoz que st' mudi fūdame-
ta. et triū sequēciū que st' cōplemēta. tria pma
ex his cadūt sub voto. tria vō sepcia sub desiderio
S. frām 7. **I**n cui' rei testimoniū bēs pauperz patriarcha fran-
ciscus. m pñ' reglē sue tria pma ppomit ut vnuē-
di tēp fūdamenta dices. **R**eglā vīta frīm mōz

**S. Vcti Bonaventure : Comendacio regle ;
status fr̄m minor**

hec ē. scilicet dñm nři ihu xp̄i scđm euāgeliū obserua-
re vniędo in obia. sime pp̄o. et m̄ castit̄. Illia vō
tria postmodū ut desiderāda cōmendat t̄p̄ cōple-
mēti dīcēs iſt̄tendat fr̄es q̄ sup̄ oīa desiderare
debet. h̄re sp̄m dñm et scām ei⁹ opacōm. orare sp̄
ad deū puro corde. et h̄re hūilitatē et paciāz i pse-
cūdē et i m̄firmitatē. et diligē eos q̄ nos psequunt̄
et reprehendunt̄ et arguunt̄. Vbi illa tria tangit. illā
p̄mittit sursū actionē in deū et subūgit ultiō cōde-
scensionē ad proximū interponēs i medio tolerā-
tiā aduersorū. Igit̄ ni p̄mis trib⁹ vir pfectus cru-
cifigit̄ mūdo. trib⁹ seq̄tib⁹ conformis efficit̄ deo.
ut q̄i sex alis seraphicis a mūdialib⁹ eleuet̄
et in diūna feratur. **P**romde digne huic paup-
erulo sacro q̄u pfectiōne euāgeliū pfecte seruauit̄.
et docuit̄. in apparicōe seraphica stigmata sua t̄p̄
sigillū abbatiū impressit̄. ut contra finaliū
temporū piculosam caliginē. māifestū nob̄ i via
pfectiōis ostenderet signū quo reduceremur in
xp̄m. pfecte virtutis exemplar̄ et fmē. ac p̄ hoc
docem̄ ad pfectiōne attingē. si tñ discam⁹ nō al-
ta sape. sed hūilibus consentire. **D**e differēcia

Nō 4

Ex Apologia

actionū euangelice perfectionis s^mi dūsas cō-

Quam autē perfectio euangelica paracēs
circum quā modo sermo versatur in his que
sunt superogatois sic in precedētib⁹ monstrata con-
sistere. ea vō que superogatois sunt nō solū respi-
ciūt dona carismatū. verū etiā exercicia virtutū.
manifeste colligit. q̄ hui⁹ mōi pfectio nō sine
vnuosor⁹ hītuū exercitacōe possidet. Hui⁹ mōi
autē exercicia virtutū superogantū. aut sunt ex-
merita volūtate absq; obligacōe. ⁊ tūc dicūt quā-
dā pfectionē actionis ⁊ meriti. Aut cū volūtate
dicūt quādam obligacōm sup̄ inducta ex voto
emissō. vel ex officio iūncto. ⁊ tūc dicūt per-
fectionē status ⁊ ordīs. in quo videlic⁹ quis
actibus perfectis nō solū ē deditus. verū etiā ad act⁹
perfectionis astrictus. Que qđem astrictio de pfectōne
nō minuit. sed poti⁹ culmen sup̄ inducit. q̄ de tem-
porali eternū. dū nō lig⁹ resilire a voto. ⁊ de nō
diuini facit. dū nō solū actū sed etiā volūtatem
dedicās deo. totū illi offert ⁊ redigit sub iure di-
uino. Dūq; p̄priā sacrificat volūtate que ē im-
preciabile bonū ⁊ maxime carū ⁊ int̄imū. offert

Nō d nob̄ te voti

S.cti Bonaventure

117

deo sacrificiū medullatū. ac per hoc perfectū et integrū & optimū. deo sūme acceptū. **Unde** aug⁹ tractās ill⁹ psalm⁹. sic uirauit dñō. votū
vouit deo iacob. ait sic. **Quid** vouem⁹ deo. nisi ut
simus templū dei. **H**ic h̄l em̄ graci⁹ possim⁹
ei offerre. q̄j ut dicam⁹ ei qd̄ dī m ysaiā
posside nos. **H**ec ille. **S**i igit̄ pfect⁹ possidet qui
possidet ad usū & ppetatē q̄j qui ad usū tñ. per-
fect⁹ se dedicat qui deo se offert. & quo ad usū ope-
ris. & quo ad arbitriū volūtatis. q̄c admodum
Anstelm⁹ m libro de similitudinib⁹ p exemplū
sensiblē patent ostendit m duob⁹. quorū vñ p-
tpe offert dñō arboris fructū sed retinet ppetatē.
alter vñ largit utracqz. & hui⁹ secūdi domū & obla-
cionē tñ liberali⁹ offerentis. dicit nō īmerito de-
bē preferri. **A**c p hoc uñ hui⁹ mōi similitudinē op⁹
vouentis ope nō vouetis deo acceptabili⁹ esse demō-
strat. pro eo uidelic⁹ q̄ sit introducta ī volūtatem
ex mera libertate necessitas. graciositatē obsequij
nō minuit sed consumat. **H**eribardus quoqz 2nd bap^{ma}
m li⁹ de dispensacōe & pcepto. audire inquit a me **votū reliquit**
vultis. **Unde** m̄ ceta penitencie instituta. mona-

Ex Hypothesia

sterialis disciplina meruerit hanc prerogativam.
ut secundum baptismum noietur. Arbitror ob perfectam
mudi abrenuaciacionem ac singulariter excellenciam
vite spiritualis. qua preeminentis universis vite
huane generibus. huiusmodi conuersatio professores
suos et amatores suos. anglis scilicet dissimiliis homi-
nibus facit. uno diuina in hoie reformatum ima-
gnem. configurans christo ad instar baptismi. dum
per id quod mortificamus membra nostra que sunt super carnem
vires Christi mundum complacati similitudinem
mortis eius. Idem etiam astruit glossa super xxx
numerorum. dicens **H**unc vocet vitulos alii arie-
tes vel domos. nazareus semetipm. Hoc est na-
zarei votum. quod est super omne votum. filius enim vel filia
aut pecus aut predium extra nos est. semetipm deo
offerre non alieno labore sed proprio placere perfectus
et eminens est omnibus votis. Ex his omnibus aperte clari-
ficiat. quod religiosis votum in statu perfectiois col-
locat. etiam ad minuta et perfecte virtutis exercitium.
Siquis autem errore deceptus dicat quod perfectus sit
mane misclo. quod circa magis difficile virtus con-
sistit. et difficulter est inter multas occasiones peccandi

*Votū religiosū possit
istuc p̄fectio*

Car^m Sancti Bonaventure

p̄tū vitare. ⁊ mirabilis ē hominem i medio flami-
 nari nō urit. ⁊ victoriosus ē me' m̄los hostes
 triumphare. **F**espondebim⁹ nō ideo statū maioris
 esse virtutis q̄r m̄oris est securitatis. nec id
 statū aliquē p̄fectionis esse iusticie q̄r proximior
 est ruine. nec eā id magis esse p̄fectū. q̄r dif-
 ficiili⁹ ē in ipso vitare p̄tm. **E**st enī triplex dif-
 ficultas **S**p̄ma vemes ex arduitate ⁊ nobi-
 litate generis operis. sicut oī se castrare cōcubi-
 tu. oī abrenūciare possessionem. ⁊ oī se alieno
 p̄p' deū subicere volūtati. **E**t hec absq; dubio au-
 get meritū. iux illd'machei viij. **I**ntrate p̄ an-
 gustam portū. **V**bi glo. **S**atis angustū ē oīa p̄-
 termittere. vnū solū diligē. vnū querē. ad vnū
 cotidie pulsare. prospera nō ambire. aduersa nō
 timere. **E**st alia difficultas vemes ex viciosi-
 tate agentis. sic' difficultius ē diuīti auaro dire
 minuta. q̄p largo maiora. ⁊ supbo alteri se sub-
 dere. gulosō ieiunare. ⁊ assueto voluptatibus
 carnis abstine. **E**t hec nō auget mitū s̄ miseriam.
Est et tercia difficultas ex circūstancijs extūsec'
 ānēris trahens origine. sic' difficultius est abstine
 cū apponūt' delicata cibaria. difficultius ē bona
 tempalia concepnē qñ offerūt' magna ⁊ pul-
 chra. difficultius ē abstine in cōsorcio feminazz
 ⁊ hec difficultas p̄actīdens ⁊ n̄dīrecte auget
 aliqñ meritū. cū virtus m̄t' hec illesa trium-
 phat. sed directe ⁊ p̄ se est magis via ad ruinā

3 difficultas.

Ex Ipologia

et ideo fugiendi Unde 25 lug? de singlari^{te} clericor?

Iubrica spes est que me someta pector se saluari sperat Incerta victoria nec hostilia arma pugnare.

et impossibilis libacio flammis circumdari nec arde-

Hec ille. **D**emiq; de copacione pfectis ad pfectum

huius plementie racom patente elucet. q; aliquis pfectis modus et status sit eminencior altero. Cu

em scipm castrare jpe regnum celorum per votum con-

tinencie sit pfectus. et certum est q; pfectioni modo fit illud per virginalē oīmēciā que fructū copat cence-

simo. q; per viduale que per septuagesimū in euage- lica parola designat. **I**lo est ergo contra pfectis

naturā q; dealiquib; duob; que recte dicuntur per- fecta in statu vie. unū dicuntur pfectus alto. q; et in sta-

tu patrie unū alti pfectus in star celestium luminū.

ttendendū est ig; q; cu pfectione pfecti copiam. hoc p;

esse in eadē gne ul' in diuersis. **N**ā sicut ex pceden-

tib; liquet. pfectio superrogacōis quedā existit in exeratio virtutis. **F**acti go copacōe ad silēm per-

voto religionis fectionis modū pmo huius exercitiū vir- officio prelacōis tuitis. illa pfectio est eminencior.

in qua radix caritatis pinguor. sublimitas opa- cōis excelsior. fraternae edificacōis fructū est uberior.

Cdmq; at tota huius pfectis origo sit caritas. multū tñ facit ad ei coplemētū ipsa opacō. **g**re- gorio attestante q; ait. **D**e dilectione conditores

lingua mens et vici requirat. **N**ā quā amor est otiosus. Opacō em magna si est. Si at opari re-

79

S.cti. Bonaventure : - Nobilitas opis fr̄ ad pfectōm

nuit amor nō est. Multū ecia facit gen⁹ ⁊ nobilitas opis. Qā sic clarū ē aureole p̄mū nō debetur h̄icū v̄tutis m̄tis eco. sed op̄i priuilegiato. utpote p̄dicationi martirio. v̄gimati. Multū ecia facit edificatio pxm̄. cū dñs dicat viris pfectis. Vos estis lux mudi. Sic luceat lux v̄n̄ corā h̄ib⁹ ut videat v̄n̄ bona opa. H̄ilr q̄ntū ad votū reli-
giom⁹. illi⁹ ē pfectio p̄cior. in qua vouet paup-
tis alcior. obīa vniuersalior. castitas honestior.

Plam ista tria sic expresse patz. ⁊ gradus habet
⁊ mai⁹ ⁊ m̄n⁹ recipiuit. ⁊ p̄ hoc tanto i maioris
pfectōis statu cōstituunt. q̄nto sublim⁹ vuentur.
potissime si hec regulariū obseruaciār̄ institu-
ta cōmitent. quibus austeri⁹ corpus castige-
tur. fructuosi⁹ edificet pxm⁹. ac reuerenci⁹
colat deus. Consistit at castigatio corporis i arti-
tudine vestiū. v̄ctualiū. ⁊ verbor̄. cū austitate
labor⁹ vigiliar⁹ ⁊ aliar⁹ afflictionū corporaliū.
Edificatio v̄o pxm̄. i exemplis exhibendis vtu-
tiū. docimētis sc̄pturaar⁹. remedis sacramentor⁹.
presidēcijs regimētiū. iudicijs iusticiaar⁹. et
b̄nficijs miseracionū. Cultus at dei in reuerē-
ti ac vigili freqūetacōe psalmoar⁹. ymnoar⁹. can-
ticoar⁹ spūaliū. adoracionū missar⁹ ⁊ ceta. Hec
at simul repire in aliquo uno statu religiois
precellenci⁹ q̄p m alios. valde difficile ⁊ fortis
sis impossible videbit diligent' consideranci⁹.
Et id q̄pius vni⁹ religiois stat⁹ alter⁹ p̄cellat

edifici⁹ pxi

votū reli⁹

Castigā opie
i q̄o ē.

Cult⁹ dei i q̄
ē.

De I^opologiā

m votis s^balib⁹. nō tū preferri potest m oībus
cū quilib^z status alich^y prerogatiue spēalis obti-
neat. quo sc̄a mater n̄a i sponsa cristi ecclia t̄p
vestitu decurato circūdata varietate decoratur
i deiformis efficit.² Per hūc etiā modū scdm
officiū prelacōis excellētior ē pfectio. m quo
emīencior confert² sublimitas ordīs. Videlicet
ad purgandū illūiandū. i perficiendū. i one-
rosior impōnit² sarcina laboris i pascendo cō-
missū gregem. exemplo. vbo. i tempali sbsidio.
Sherior etiā comitatur fructuositas salutis. q
m eo qui presidet. i eis qui subsūt. i ceteris
ad quos presidentis exempla perueniunt.
Requirit² ig' hui⁹ pfectionis emīencior sblim-
tas. ut platus ecclie qñto sblimi⁹ p̄est. tanto
sanctius viuat. sollicici⁹ i uigilet. i fructuosi⁹
gregem pascat. **I**n at compaciō fiat p̄fciōis ad
p̄fciōm m gnie diuerso. qñtu ad modū i statū.
duplū p̄t intelligi. ul' p̄suppositoie ul' precise.
Si p̄suppositoie. sic absq; dubio maior ē pfectio
que attendit² h̄m exēciū vtutis. votū religiōis
i officiū prelacōis. q̄ altero modo tm. **S**ed
si p̄cise cōpam⁹ p̄fciōm religiōis aut placois
ad p̄fciōm virtutis. nulla prorsus ē compaciō
in vero esse virtutis. **I**lam votū religiōis
sme exercitacōe pfecte virtutis. nō ē pfectio
sed peruersio. nō pefciōis sblimitas. sed simu-
lacio equitatis. **O**fficiū vō prelacōis sme

S.cti Bonaventure.

80

culmine virtutis et miti. non est vera sublimatio sed delectio. non glōsa excellētia. sed pīdōsa ruina. p eo q̄ potentes potēt̄ tormenta pacēt̄. et du-
rissimū iudicū h̄is qui presūt̄ fiet. Cū igit̄
perfectio status s̄me rōe vici. s̄me rōe officij. s̄me
p̄fectiōne meriti promodica h̄ndā sit. p̄fciō vō me-
riti obtineri nō possit s̄me caritate. que ē donū
spūs sc̄i. et nēo sciat utr̄ alter̄ i hoc dono p̄cellat.
q̄ nesciat se illō donū h̄re. nullus deb̄z se alti m-
p̄fciōne p̄ferre. quin p̄cā. si fiat cōpacio p̄sonar̄ i
excellētia p̄fciōis. debent viri quantūcūq; p̄fciū
iuxta doctrinā apli supiores sibi iūcē arbitrari

Vñ aug⁹ de bono cōiugalī. Nō recte iqt̄ cōpant̄
hōies hōib⁹ m vno aliquo bono. fieri ēi potest
ut ali⁹ hō nō h̄eat aliquid qd̄ ali⁹ h̄t̄. sed alid̄ ha-
beat qd̄ pluris estimādū ē. Et paulo post. Meli⁹
ē h̄re oīa bona ul' m̄ora. q̄ magnū bonū cū ma-
gno malo. q̄ m̄ bonis corporis meli⁹ ē h̄re statūrā
zachei cū sanitate. q̄ golie cū febre. Porro de
cōpacioe statūrā religiois et prelaciōis. meliori
saluo iudicio dicē possum⁹. q̄ hui⁹mōi cōpaciosi
pt̄ ul' q̄ ad ea que de s̄ba. ul' q̄ ad ea que sūt̄
decōgruenā statūrā. Si q̄ ad ea que st̄ de s̄ba.
sic se h̄nt̄ uelut excedētia et excessa. p eo vide-
licet q̄ ad p̄fciōnē statūrā religiois necessario re-
quirit̄ abdicacō p̄petatis. ad q̄uā tamē mīme
astrigūt̄ prelati ecclie. sic pat̄ xiiij. q. i. ex cō-
alio agathensi Ep̄i de reb⁹ p̄prijs ul' acquisiſiſ

¶ Hypologia

ul' quicq; de p̄prio hñt. h̄edib; suis si voluerit
delinqüat. Verūtamen oīs platus ex ipso plac
omis officio tenet nō solū ad ea que sūt salutis
pprie. sed etiā plebis sibi cōmisse. Itā ei pro quo
libet subditorz adnō dñ. Custodi viri istū. qui si
lapsus fuerit. erit aīa tua pāia illi⁹. Et ad hoc re
ligiosus ex ipso religioīs voto. nequaq; astem
gits. **S**i at fiat cōpacio statuū q̄ ad ea que
de congruencia statuū. sic simpliciter dicendū q̄ sta
tus placiōis i ei⁹ pfectio ē emētior. q̄admodū
insinuat dyomisi⁹ mli⁹ de eccliaistica ierarchia
dicens. **S**ic qui dicit ierarchiā summatim dicit
vnūsorū sacrorū ornatū. ita dices ierarcham.
monstrat i deo manente i diuinū virū. in quo
oīs ierarchia pfectur. Quia pp̄ ad placiōis statuū
nō cogruit actedere nisi pfectum. **V**n gregori⁹
in pastorali Virtutibus plenus coactus ad
regimen venat. virtutib; vacius nec coactus
actedat. **S**tatus vō religioīs pefores i imper
fectos admittit ut iustos efficiat. i ad pfectionē
adducat. Et id q̄q; placiōis status i pfectōe sit alciōr.
religioīs tñ status securior. i morbis nr̄is cu
randis expediencior. p eo q̄ amītis p̄cūlis cruit.
quib; status placiōis expōit. rōe honoris. one
ris i occupaciōis. **E**t ipm appetē. sil' ē p̄cūlosū.
p̄suptuosū i stultū. **S**lug⁹ i⁹. de cūi. dñ. Ilois
superior sine q̄o p̄p̄ls regi nō p̄t. i si iti admīstret ut
deq;. tñ indecent appetit. Ex his p̄z q̄ dñi.

170

Scti Bonaventure

87

Quod eo q̄ aliquid dicit eos qui nichil possidet
in privato ul̄ tōi nō tenere mediū virtu-

tis. & te r̄missionis. 3^a p̄tida duodecimogz

Huiusqueq; modo calūma **caplo**
tor hic pauper statū ipsoꝝ de
prauare concordit. p̄ eo q̄ nichil
sibi retinet in proprio ul̄ cōmum.
quo nō videtur virtutis tenere

mediū sed viaositatis extremū. cū dicat am
brosius q̄ nō sūt effundende opes sed dispen
sande. **N**erū consili rōe posset sc̄ti virginitas
ostendi nō laude sed vituperio digna. quasi ex
tremū nō mediū teneat. dū ab omni concubitu
sive illico sive q̄cesso se tā mente q̄ carne
sequestrat. **D**ua p̄p̄ diligens considerator aduer
tat. q̄ sicut aliud est mediū pudicacie quigal.
aliud sc̄tmome virginalis. sic & aliud largi
tatis politite. aliud paupertatis euāgelice **L**ar
gitas nāq; politici q̄ circa mūdana versat.
possessionū tēnac̄ nequaq; suadet abrenū
ciacion a cristo cōsulta. sed poti⁹ bonorū iuste
possessorū dilectionē moderata & dispensacion
largā & piā. **P** dilcois moderancā dicit sa
lomon in puerbñs in persona viri politici. **D**uo
rogavi te ne deneges michi. **M**endicitatē et
diuicias ne dedis m. s; tñ virtuti meo tribue
necessaria. volens ī hoc ondē. q̄ v̄to politici
tenet mediū & fugit extrema

lō quid
fit mediu
enās paup

Ex Apologia ~

Guangelica vero paupertas p eo qd ade
terna spiritu subleuat tanq; ea que m celis
totaliter thesaurisat. pfecte ipm profitenti
suadet oib; temporalibus debē mudari quo
ad affectū atq; dominū. et arta sustentacōe
necessitatis esse contentū cūiatū ad usum.

Et hic est ipi modus sive medietas. qd sic
relinquit dominū qd nō reiciat usū. sic re
cipiat usū qd nō reseruet dominū. sic artitu
dmē usus reseruet. qd sustentacionē nature
nō deuitet. sic necessitati subueniat. qd ab ar
titudine nō recedat. **I**git² ppter uilem abdica
tionē possessionis et depositionē affectus ter
rem. m persona huiusmodi paupis dicit sponsa
m cantis **E**xpoliaui me tunica mea. quoniam
induar illa. Iam pedes meos. qmō ī qnabo
illos. **V**bi glosa. Recepta sollicitudine tpalū
subsidiorū qntilibet ex mī doctor. difficile
vitat p̄fū. **D**e hac artitudine usus apl's i
ad thimo vi dt **H**uītes alimēta et quib; tegu
mūr. his qtona sim. **H**uītes mēst nō qd ad ppe
tate domini. s; qd ad facultatē utendi p quē
modū hīc dicim² om̄e quo utim² et si nō sit
nob̄ p̄pm s; gratis aliude donatū. **H**ūc modū
paupertatis t̄q; mediū v̄tuosū mediator dei
et hom̄ deiq; virtu et sapia cristi ī seipso mōstia
uit. qui sicut dicit jerōm ad neoprianū alieno
clo vescebat. **I**git² hūc viuendi modū t̄q; a

Apo²

Jerōm²

Scti - Bonaventure

medio virtutis recedente arguere. nich' alio
 ē q̄ ingēm vitatis atq; virtutis de excessu
 viaoso culpare. **N**e qd' diligent' opt' aduer- Hō drāz medi-
utū rō f
 tere q̄ sic' alio & alio modo tenet' modū a b'
 tute politici & purgatoria. & si iā purgati-
 sic' difformit' modū tenent' ciuilie largus
 ex rectitudine v̄tutis. & cristi formis' egen⁹. in la-
 titudine paupertatis. Et hoc ē qd' in aucte pre-
 missa ambrosi⁹ doctor sacer insinuat. quia ca-
 lūmator q̄suetō more trūcata allegat. Ceteri
 mēt nō vult dñs simul effundi opes h̄ dispense-
 sari. in quo explicat modū largitatis police
Sed ne quis ex hoc crederet q̄ modū paup-
 tertatis euāgelice nō apparet. imediate sub-
 iungit. Nisi forte ut heliseus boues suos occi-
 dit & pauit paupes. Ex eo quidē habiuit ut nul-
 la teneret' domestici. s; relictis òib⁹. in disci-
 plinā se ppheticā daret. **H**ec ambrosi⁹ addidit.
 ut euāgelicā paupertatē sublimiter extolleret.
 que iste dolose subtiliuit. quaten⁹ eandē pro-
 fitentes subdole impugnaret. **I**ntra. **D**e
 mendicitate qn̄ ē actus v̄tutis & qn̄ nō.

Mercū quoq; calūmandi modū nō
 in⁹ malignū aliquo pdictor⁹. calū-
 mator hic pauper⁹ assumē nictur.
 ex mēdicacōe elemosnay. pmo conē
 cām q̄ nō sit opus virtutis. eo q̄ nō h̄t ānexū
 spūale solaciū. s; poti⁹ penalē cruciatū. rōe

Ex Ḫipologia

cui⁹ ἄρρ̄α eam imprecat⁹ filijs impiorū
cū in psalmo d̄t Nutantes trāsserant⁹ filij
eius ⁊ mendicent Et sacri canones medi-
cante clericū asserunt infelicitē. Id cui⁹ ca-
uillacōis ⁊ consimiliū repellendā talūmā.
intelligendū ē. q̄ quīntuplex ē medicitatis
differēcia origine. modo. at efficacia a se
iuicē desperata. **¶** Prima ē quā parit cala-
mitas. ⁊ hec ē in p̄sonis miserabilib⁹ ⁊ ege-
nis. anexū h̄is penale cruciatū cū merito
si sit cū pacia. qual' fuit medicitas lazari ul-
cerosi ⁊ paup̄is iacentis an ianuā diuitis.
epulonis. uel cū p̄co si sit cū impaciā. Et hāc
imprecat⁹ ἄρρ̄α ⁊ abhōrebat sapiens vir in-
p̄sona loquēs hoīs infirmi. ⁊ tñietis p̄ ege-
statiē iuolūtarīā ad impaciāz cōpelli. **Vnde**
postq̄ p̄misit medicitatē ne dederis in sub-
iūgit. ne cōpulsus egestate furer ⁊ p̄iurem
nomē dei mei. Et hec ē p̄pe dicta medicitas.
iux⁹ qđ d̄t ysidor⁹ x° etymologiaz l°. men-
dicus dictus ē qđ in h̄is vide degat. ul' qđ
maū dicens nūtitatē suā. **¶** 2a ē quā parit
cupiditas ⁊ hec ē in paupib⁹ simulatis. h̄is
anexū cruciatū culpabilem. quo torquent⁹
om̄s auari ⁊ cupidi. nō tā fame corporalis
iedie. qđ spūalis nequacie p̄ insaciabile au-
arie voracitatē. **V**anc dissuadet apls p̄e
ad thessaloīct e co. nulli⁹ alij desideretis

Quīntuplex mē
dictas

p⁹

2a

Dicit Bonaventure

glosa. nedū rogetis ul' tollatis. i quo p̄hibet
 cupiditate. ¶<sup>3^a ē quā parit pigricia. t̄
 hec ē m̄ paupib⁹ mendicantib⁹ validis ⁊ oco
 sis. h̄is ānexū cū cruciatu solaciū viciōsū tū
 acqz p̄ficitisticū. ¶ Studiosū em̄ refugientes
 laborem. ⁊ ociosam appetentes vacuōm. fructu
 osam quietē perdū. ⁊ p̄micosā fatigacōz i aur
 rūt s̄m illō sapientis. Desidia occidūt pigrū.
 noluerūt em̄ quicq̄ man⁹ ei⁹ opari. Et iter
 p̄t frigus piger arare noluit. m̄edicabit
 ḡo egestate ⁊ nō dabit⁹ ei. Et hec m̄edicatis
 nō solū lege diuīa. s̄ ecclā lege ciuili p̄hibet⁹.
¶<sup>4^a ¶<sup>5^a ē quā parit industria. Et hec ēst m̄ pau
 peribus studiosis circa disciplinā scolasticā
 occupatis. h̄is ānexū cū cruciatu penurie
 solaciū veritatis īuente. que adeo mentes
 generosas oblectat. ut multa dies erūm⁹ ⁊
 laborib⁹ pleni iocūdi videant⁹ ⁊ pauci pre
 magitudine dilcois̄ malūtqz eā cū rubore
 medicando addiscere. q̄y delicate viuendo iḡ
 mire. Quod m̄ plurib⁹ vidim⁹. qui cū men
 dicando didicerunt. postea magnū locū i ecclē
 sia dei tenuerūt. Et de talib⁹ Aug⁹ de ope
 monachor⁹ dt. q̄y eis bona opa fidelium s̄b fidio
 supplēdor⁹ necessarioz deesse nō debent. cū
 ad erudiendū aim ita vacat. ut corporalia
 hui⁹ modi opa ab ip̄is geri nō possunt.
¶^{6^a ¶^{7^a Rūta est quā parit iustitia. ⁊ hec est}}</sup></sup></sup>

Ex Apologia

in paupib⁹ volūtarīs īmūnib⁹ ab amo
re tempalis luci ⁊ torpore t̄pali⁹ quietis
hūs ānexū cū cruciatu⁹ solaciū h̄tuosū et
ver⁹. p eo q̄ sic mēdicantes soli⁹ mouentur
āmōre paupertatis extreme. quā ideo am
plexūt̄ ut liberi⁹ sapie vacent. ⁊ efficaci⁹
ad culmē v̄tutis attingat. q̄ten⁹ ī camino
paupertatis electi. ipi⁹ penuria purgantur
a crīmīe. ipi⁹ erubescētia h̄uilent̄ m
corde. ipi⁹ parsimonia castificent̄ ī carne.
ipi⁹ deuota gratitudine cōcalient̄ ad pximū.
ipi⁹ condescensua benignitate ɔfigurent̄ ad
xp̄m. ipi⁹ sublimi celsitudine sursū agant̄
n̄ deū. **N**āt paupertas penuria ſa ⁊ volūta
ria h̄mōi efficaciaſ h̄cat. ſup̄ declaratū ē p
ſcōz auctes de laude paupertatis tertie re
ſponsionis particla postrema. q̄c̄p nullus
ſane intelligens dubitare queat. qui pen
uria purget. erubescētia h̄uilet. pari
monia caſtiget. gratitudo acipientis bñ
ſicū bñſactori cōcaliet. condescensio benigni
tatis ɔfiguret ad xp̄m. qui cū diues eſſ. amo
re n̄rē ſalutis effici voluit egen⁹ ⁊ pauper.
Celsitudo paupertatis qua quis oīa calcat. ⁊
ſeipm cū oībus sursū agat ī deū. nō ſolū
pp̄t ſpūs libitatem. ver⁹ etiā pp̄t expienciam
comodoz que paupes comitantur. cū dicit
gregori⁹. q̄i mala que nos hic p̄mūc ad deū

2 corz 8.

gregorii 2.

Sacri Bonaventure

ire compelliuit. Licet at auaris sit molesta
 penuria. et superbis erubescencia. et lascivis
 frugalitas. et indeuotis gravitacio. et ifide-
 libus qformitas ad xp̄m. et desperatis ele-
 uatio mentis i deū. vere tñ paupib⁹ sola-
 ciū ē penuria pati. hūilib⁹ despici. qtmen-
 tibus castigari. caritatius conciliari
 benefico. credencibus cōfigurari xpo. spe-
 rancib⁹ sequestrari a mūdo et iūgi deo etno.
 Ad quorū dīm qfurnicōm hoc sufficit qd' dicit
 gregorij p̄o dyalogoz. **Nec supbi honorib⁹**
 sic plerūq; hūiles sua despectione gratulat²
Cūq; se i aliemis oculis vilescere senauit. id
 circa gaudent. qr hoc iudicāi qfurmari icelli
 gūt. qd' de se et ipi hūierūt **Infra** **I** **Lequaq;**
 ig' ut calūmator astruere mīt² ea sola men-
 dicatis approbabiliō ē que ex mea necessi-
 tate ul' calamitate pcedit. p̄co qm̄lto lauda-
 biliōr ē paupertas volūtaria q̄ coacta. nisi
 quis ita desipiat. ut i opib⁹ supererogacōis.
 necessitatis coactionē preferat prop̄titudini
 volūtatis. **Qd' ita absurdū ē.** qhadmodū si
 passionib⁹ martiz pponat quis suspendia
 latronū. dū martires volūtarie latrones i
 uolūtarie paciūt². Porro si quis astruere
 velit mēditatē nō esse de genē honestoz et
 laudabiliū qm̄ adipām ex iopia rez et exigen-
 tia nature cōpellim². q̄sili rōe n̄ scōz marti

Oppōnx se po.

gregori⁹.

170

Ex Apologia

riū fuit pfectū nō laudable. qm̄ ad illud
perferendū cōpellebant² p violēciā m̄
probam malignitatis alienē. cū eaā ma-
gis teneat rōm volūtarij. paupertatis pe-
nuria q̄ penalitus passionis. p eo q̄ illa
volūtarie assumit² 7 volūtarie perfert?
hec at aliude violēc infligit². q̄qūa ro-
lūtarie perfert². **Hec doctor Seraphicus**

De euāgelici paupertas sit fūdamentū
euāgeliæ per scōis. terce responsiois pma
particula. capituloqz septimo q̄ Apologie.

Cristiane religiois fūdamentū eē
xp̄m ih̄m sapiens ille architect⁹
apl's paul⁹. i. ad cor⁹ 3. assert.
doctes fūdamentū aliud pōm nō pos-
se p̄ce id qd̄ positiū ē. qd̄ ē crista ih̄s Hec q-
dem i n̄o intellectu collocat² p fidē. i affetu
vō p caritatē de qua apl's ad ephesios tercio
scribit **I**n caritate radicati 7 fūdati. fūdamento
ipām comparās 7 radici **V**t hec duo iūgat²
in vnu. cristiane religiois fūdamentū 7 radice
est fides que p caritatē opat². sic 7 glosa
sup i. fūdamentū alid ac² dicit. fides que
p dīlcoz opat² i fūdnto posita neīez peccare
permittat. **N**uit at fūdamento sive radice
directe aduersat² cupiditas de qua. i. ad thi-
motheū vi^{to} dī. **R**adix om̄i maloz ē cipi

J.S.

~ Sancti Bonaventure ~

dicas quia quidam appetentes. errauerunt a
 fide. Ex hac necepe radice cum anceps sibi superbia
 umuersa mala sibi origine. somnium et nicti-
 mentum suscipiunt. propter quod ciuitatis babilonice
 fundamentum ab augustinio esse prohibetur. Nam
 itaque bonorum origo. et noue ciuitatis irlim fu-
 damentum et fundator xps ihes. qui in hoc appa-
 riuit. ut dyaboli dissolueret opa. huius cupidi-
 tatis oppositum summo debuit affectu amplecti.
 exemplo ostendit. et ubi predicare. Et quoniam cupi-
 ditatis vicium et iordnacio radicatur in affectu
 mentis. occasio vero et somnium sumitur a rebus
 extra possessis. id necessere est. quod perfecti radicas
 huius auulsio utriusque respiciat. ut auaricie
 rubiginosa affectio. et substantiae trene illecebrosa
 possesso. tam spiritualiter quam corporaliter abdicentur.
 Vnde super illud macheri xlvi. ecce nos reliquias
 in ora et quod dicit bernardus Optime et non ad i-
 ntimenciam tibi Nam et mudi transiit et occupauit
 eum. et relinque hec magis expedite quod ab eis de-
 linqui. Et hec fugiendarum diuinarum causa pa-
 pua est. quod autem vix aut nunquam sine amore valeat
 possideri. Si ergo genuina hec abdicationem mudi
 scilicet et occupauit eum que etiam paupertas spiritus de-
 ipsa est quia radix omnium malorum perfecte amputatur.
 et babilonis fundamentum cunctum. recti poterant
 reclaudi. quod postquam euangelice per quam christum figura-
 ramur. et complancamur. et hinc eum efficiamus.

paupertas spiritus

Ex Tlpologia

ipa paupertas spūs h^mquādā analogiam

Mⁱ coherētiā ad predicta. radix ē i fūdamētū.

Iste qd' i cr̄istus cū ad pfectiōne discipulos
informaret i monte tamq; noue i r̄lm̄ descē-
dentis de celo. fūdamēta pfectis videlicet euā-
gelice. linnna i mōtib; sc̄tis. mōtib; sc̄tis
ap̄licis collocans. mē ceteraz v̄tutū glosa p̄-
conia. a sc̄te paupertatis excellētia sumit n̄m-

cū dices. **H**ūi paup̄es spū. qm̄ ip̄oz ē r̄g^pceoz

De hīc tribuēs de pfectiōis aggressione consi-
liū. p̄mū adhāc suo iuicat exemplo dicens

Si vis pfecty ēē. Inde i vende oīa que hēs.
i da paupib; . i veni sequē me. **C**ūne locū tra-
ctans jerom⁹ ad demetriadem ait. **A**postoli
i fastigh ē perfecteq; v̄tutis. oīa vende i pau-
perib; distribuere. i sic leue i expeditū cū
cr̄isto ad celestia subuolare. **C**ū aī circa
bonorū t̄paliū possessionē qtingat duo q̄side
rare. dominū s̄ i usū. sitq; usus necessa-
rio ānexus vite p̄nti. euāgelice paupertatis
ē. possessiones t̄renas q̄ ad dominū et
prietatē delinqüere. i sū v̄b nō oīno reicē
sed arcare. iux̄ id apli. i. thymo. v̄s. **H**ūtes
alimēta i qb; tegam². his q̄tentī s̄m⁹. **E**x
his p̄t colligi paupertatis euāgelice racio. s̄
q; ip̄a sit **V**irtus t̄mpaliū abdicatiua bo-
norū. qua q̄s mil p̄priū h̄ns. sustentat² de
nō suo. **E**t qm̄ dupl̄r q̄tingit rex t̄paliū abdi-

Dissimilō enā ce
paup̄ t̄.

Scti Bonaventure

care domini. duplē etiā sustentari de nō suo. id
 paupertatis euāgelice duplex ē modus. duplēq;
 perfectio Cū enī duplex sit rex dominū sc̄ pri-
 uatū & cōde. vnu qd̄ spectās ad detinūtā psonā.
 alterz vñ ad detinūtū collegū. & p̄m abdicari
 possit retento scđo. possit etiā 2^m abdicari
 cū p̄mo. duplex erit s̄m hūc duplē modū.
 paupertatis pfecta pfessio. **Vna viq; qua quis**
 t̄paliū om̄ p̄uato seu psonali abdicato domi-
 nio. sustentat² de nō suo. i. nō sibi ip̄o. cōi
Xti jure cū alijs participato & simul posseſſo.
Xlia vñ qua quis dñm rex abdicato domo-
 tā m ip̄o cōi. sustentat² de nō suo. i. nō
 sibi p̄prio sed alieno. **Pie tñ & iuste ab alio si**
 bi pro sustentacōe collato. **D**e me paupertatis
 forma precessit in turba credencū de qua i
 actib⁹ aplor⁹ dī. Multitudis credencū erat
 cor vnu & aīa vna. nec qīsq; eoz que possidebat
 aliquid suū cē dicebat. s̄ erāt illis oīa cōia
Eriū scripture locū tractās **Jerōi⁹ ad deme**
triadē dt. In actib⁹ aplor⁹ qn dñm nr̄i ihu xp̄i
 calcebat cruor. & feruebat recens i credentib⁹
 fides vendebat om̄is possessiones suas. & pre-
 cia eoz ad aplor⁹ p̄ciebant pedes. ut osde-
 derent pecunias esse calcadas. & dabat² smi-
 gulis p̄ut opus erat. **N**ic etiā traditi sunt
 forma monastice seu cenobitice vite. iux̄ qd̄
 glosa bede dicit ibidē **R**ui ita viuit. sit sint

2^x pfessio paup.

p̄ multitudis
credencū ic̄

Jerōi⁹.

dedi

Ex Apologia

cis oīa coīa. ideo cenobite vocant² Quie vita
tanto felicior ē. c̄pto statū futuri sc̄li mitit.
ubi st̄ oīa coīa. Secūde at paupertatis exem
plar 7 forma i vita p̄cessit aplorū. quā per
fectionis m̄gr̄ cr̄stus eisdem i st̄tituit. qm̄
ip̄os ad pdicandū misit. sic legit̄ machei
x° ca°. Molite mqt̄ possidē aurz neq; ar
gentū. neq; pecūiam in zōms v̄ris. nō pe
ram i via. neq; duas tunicas. neq; calcia
menta. neq; burgā. Dign⁹ ē c̄m opari 'cib⁹
suo. Vbi glosa. Prope modū necessaria
vite amputat. ne uel curēt de castiō qui do
cent oīa regi a deo. nec ip̄a necessaria. nec cel
lariū secū vehant. m̄dū pre⁹ uestimeti. nec
eciā numisma. In his ig' v̄bis dñs aplis 7
pdicatorib⁹ vītatis extreme ac penuriose pau
pertatis formā seruādum i p̄ponit. qm̄tū ad curē
ciam nō solū possessionū sed eciā pecuniarū
7 aliorū mobiliū quib⁹ sustentari ul' cōniu
niri solet cōis hom̄i vita. ut t̄q; veri paupes
in summa rez̄ q̄stituti penuria. carerent pe
cumis. alimenta nō ferret. simplici uestitu
cōtentī essent. 7 sine calciamentis m̄cederent.
ut sic paupertate altissimā actu 7 h̄itu q̄i qdā
p̄fectionis insigne preferrent. Nāc paupertatis
nornia t̄q; speciali p̄rogatiua p̄fecta. 7 cr̄stus
in scipo seruauit. 7 aplis seruādā instituit.
7 his qui eoz cupiūt mittari vestigia consu

2^a.
forma paup^t
epi 7 aplorū

87

Scti Bonaventure

lendo suasit. **N**ec enim Christus illa seruauerit.
ostendit Crisostomus super mattheum. Omelia 22^a.
Non possideatis inquit auxilium neque argenti neque
peram in via. Quia enim per opa ostendit ea tunc iam legis-
lationem que est a vobis validiore inducit quoniam et
facile suscepibiliis sermo factus est operibus suis prius
certificatus. **O**bis igitur ostendit per opera. gloriatur enim di-
centes. filius hominis non habet ubi caput suum redinet
Nec in hoc sufficit solo. sed et discipulis tribuit
hac apodixim. **I**dem omelia ultima super mattheum
Si bonum est auxilium habere. hoc utique dedidit apostolus
christus. qui in effabulia eis tribuit dona. **N**on enim
non solum non dedit. sed et ea hanc prohibuit. Ideoque pe-
trus non solum non vescundat. sed et ea deconatur et
paupertate dices urgentem et auxilium non est nichil
Hoc id sentit bernardus in quadam sermone super psalmum luce 2.
factus est ihesus anno xiiij. Ut te magis dominus per opera nostra
pauperes formares. qui unigenitus in turba pauperum.
stipem per ostia medicabas. **Q**uis me dabit
bucellam illorum medicatam partem fieri
et illis edulim reliquias sanguinari. **G**enna-
dius quoque de ecclesiastice dogmatibus. Bonum est
inquit facultates cum dispensacione pauperibus erogare.
sed melius est per intentionem secundi dicti immul-
donare. et absoluuntur sollicitudine egere cum christo
Sed qui habet unde sustentetur sed et cor non debet proprie-
tate. **N**on de illis quibus erat opera bona in apostolorum
actibus dominus. nec erat quisquam egens inter eos.

Ex q̄ipologia ~

His at nō obstat preallegatorū vita sc̄torū qui
cōia possederūt. quasi nō debuerūt alic̄ docē
q̄ viuē. q̄ mos esse solet p̄n̄s doctorib⁹. ut eas
virtutū protogatias quib⁹ tare se vident in
alīs mirentur & predicēt. sic Jeroī ad pāma
chū schēs. Virginitatē iqt̄ ī celo p̄fero. nō q̄ hēo
ſz q̄ magis miror qd̄ nō hēo. In genua cī & īue
rectida confessio ē. quo ip̄e tareas ī alīs pdicare.
Nūc q̄ grāni corpe terre herco. anūi nō miror
volatus. **H**ec i. **S**ile p̄ oīa sacerdt̄ ambro⁹
om̄ē xvi sup̄ genesim̄ Cristus ait dñs nr̄ sa
cerdotib⁹ quid p̄cepit audiani⁹ Qui nō renuci
auerit cib⁹ que possidet. nō pot̄ me⁹ ēē disciplo⁹.
Contraenīsto hec dices Ihesus cī p̄mo om̄ me⁹
mē⁹ ip̄e accusator existo. meas qđē nacōes lo
quor Negat xp̄s suū esse disciplin⁹. quē viderit
alicqd̄ possidē. & cū qui nō renuciāt cib⁹ que
possidet Et quid agim⁹ Cuiom̄ at hec ip̄ile
gim⁹ aut p̄plis expōm⁹. qui nō solū nō re
nūciām⁹ h̄is que possidem⁹. sed acquirē ro
lum⁹ ea que nō habuum⁹ anteq̄ venirem⁹
ad xp̄m⁹. Nūc nā q̄ nos redarguit q̄scā lege.
nō proferre que scripta sūt possūm⁹. Nolo
duplicati crīm̄is esse reus Confiteor & palā
audiēto ip̄lo q̄ficer̄ hec sc̄pti esse. etiā si nō
dū implesse me noui Sed ex hoc saltā cōmo
mī festinem⁹ iplere. festinem⁹ tr̄nsire a sa
cerdotibus pharaonis q̄b⁹ trena possessio ē.

Ambrosij dictu
mirende h̄ūlē

Sci Bonaventure

ad sacrae dñi quib⁹ m̄tra ps nō ē. quibus &
 dñs porcio ē. **T**alis ē erat ille q̄ dicebat tanq̄
 egentes. mltos at locupletates. Ut nich̄ h̄ntes
 z oīa possidentes. Paul⁹ hic ē q̄ italib⁹ gloriatur.
His sacri doctoris veracib⁹ & hūlib⁹ verbis.
 nichil expressius ad p̄positū dici p̄t. **P**er hec
 ergo sacrae doctoris testimonia tā manifesta q̄
 certa & alia pl̄ma que causa bneuitatis resecat.
 ad p̄n̄s. irrefragabili p̄t rōe coeludi. q̄ xp̄m
 & ap̄los initari nō solū quo ad abdicacionē p̄f-
 tatū. rex etiā quo ad extremanā tp̄alū rex pe-
 nuriā que q̄sistit i carentia possessionū & pe-
 cumiarū. nō solū ē licitū sed & laudable & per-
 fectū. **N**ō tñ ex hoc debet ul' p̄t inferri. q̄ ab-
 dicatis rex p̄prietatib⁹. possidē aliq̄ in cōi sit
 ip̄fectū. q̄ sic p̄fecte castitatis diuersi sūt modi.
 quorū varijs prerogatiis sc̄i mater ecclia
 tō ornamento varietate decorat. sic & in
 modis p̄fecte paupertatis intelligendū ē. q̄icq̄ nō
 sit p̄oīa si lē h̄c inde. sic diligētē considerati
 est euīdens. **H**ec pauca excepta ex
Apologia Doctoris Seraphici sc̄i Bonae
uenire. i qua contra quēdā cilūniatore
 pauperū disputans. p̄ idissolubli fūda-
 mento euāgelicā posuit vītātē. et p̄ de-
 fensione ip̄i vītātis. illistrū virorū sc̄e
 sc̄ ecclie sūmorū doctorū tā veracia q̄ irre-
 fragablia collocauit testimonia. finit p̄ f.
 Ioh̄ d'Utrunkirchen. Anno dñi 1294.